

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สังคมไทยในปัจจุบันเป็นสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในทุก ๆ ด้าน ทั้งด้านการปกครอง เศรษฐกิจ ค่าส่งและวัฒนธรรม ดังที่ไพฑูรย์ สีนลารัตน์¹ กล่าวว่า "การเปลี่ยนแปลงของสังคมจะทวีความเร็วและรุนแรงมากยิ่งขึ้นเป็นทวีคูณในอนาคต ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ในสังคม ที่สำคัญคือ ทำให้ประชาชนด้อยสมรรถภาพในการพัฒนาตนเองและสังคม การศึกษาที่มีประสิทธิภาพเท่านั้นจึงจะช่วยแก้ปัญหาเหล่านี้ได้ การศึกษาในอนาคตจึงควรเป็นไปเพื่อสร้างคนที่สมบูรณ์และพร้อมสำหรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคตเป็นหลักสำคัญ" ฉะนั้นรัฐจึงควรจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ การศึกษาจะมีประสิทธิภาพหรือไม่ขึ้นอยู่กับผู้บริหาร นักวิชาการ และนักปฏิบัติซึ่งได้แก่ ครู

การฝึกหัดครูเป็นหัวใจของการจัดระบบการศึกษา ถ้ารัฐ
สามารถผลิตครูที่มีคุณภาพ และมีปริมาณเพียงพอกับความต้องการของประเทศ

¹ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ อนาคตของการศึกษาในประเทศไทย
(บทความขณะประกวดของคณะกรรมการจัดงานเพลิงชมพู ครั้งที่ 4 เมื่อวันที่
26 ธันวาคม 2514.)

แล้ว ก็จะช่วยให้การศึกษาระดับประถมศึกษาได้ทางหนึ่ง ดร. ป๋วย อึ๊งภากรณ์² ได้กล่าวถึงความสำคัญของการฝึกหัดครูไว้ว่า "การฝึกหัดครูเป็นเรื่องสำคัญยิ่งในการศึกษา สำคัญยิ่งกว่าเงิน เพราะถ้าเราขาดเงินเรายังพอหยิบยืมเพื่อนฝูงได้ แต่ถ้าเราขาดครูเราจะยืมครูแขก ครูฝรั่ง ครูจีนมากไม่สู้ถนัดนัก จะยืมชนิดพูดไทยกับเด็กไทยได้มีจำนวนน้อย (ส่วนเงินนั้นพูดกันใดทุกภาจะเน้นการขยายการศึกษาจะกระทำเมื่อใดก็ตาม จะต้องพยายามขยายการฝึกหัดครูก่อน จึงจะเริ่มได้ผลดีจริง ๆ"

ในการผลิตครูที่มีคุณภาพนั้นย่อมขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายประการด้วยกัน ได้แก่ ความเสียสละความร่วมมือของฝ่ายบริหารและฝ่ายวิชาการ รวมทั้งวิธีการที่เหมาะสมซึ่งจะต้องนำสื่อทัศนูปกรณ์เข้ามาใช้ในการเรียนการสอน³ สื่อทัศนูปกรณ์เป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาการศึกษาและการผลิตครู เพราะการใช้สื่อทัศนูปกรณ์อย่างถูกต้องเหมาะสมจะช่วยลดความสูญเสียทางการศึกษาได้เป็นอันมาก ในขณะที่เดียวกันจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพทางการศึกษา ช่วยให้การผลิตครูมีคุณภาพและประสิทธิภาพตรงตามความต้องการของสังคม ถึงแม้ว่าการใช้สื่อทัศนูปกรณ์จะเป็นการลงทุนที่ค่อนข้างสูง แต่ถ้าวินิจฉัยให้รอบคอบแล้วจะเห็นว่าเป็นการลงทุนที่ได้รับผลคุ้มค่า ดังที่

2 ป๋วย อึ๊งภากรณ์ "การศึกษา" ประมวลบทความการวางแผนการศึกษา (พระนคร : สำนักงานวางแผนการศึกษา, กระทรวงศึกษาธิการ, 2517) หน้า 35

3 แผนกสื่อทัศนศึกษา คณะครุศาสตร์ "นวัตกรรมการและเทคโนโลยีเพื่อการปฏิรูปการศึกษา" โครงการประชุมสัมมนาทางวิชาการ (11-15 เมษายน 2518)

นายจรรยา วงศ์สายัณห์⁴ ได้กล่าวว่า "...ประเทศด้อยพัฒนาจะหลีกเลี่ยง
ไม่ใช่เทคโนโลยีทางการศึกษาเพื่อแก้ปัญหาของตนนั้นย่อมไม่ได้ ความสูญเปล่า
เพราะการศึกษาอันไร้ผลนั้นเป็นการสิ้นเปลืองเกินกว่าประเทศด้อยพัฒนาจะทนได้
ประเทศที่พัฒนาแล้วอาจจะมั่งมีเพียงพอที่จะทนกับความสูญเปล่าเช่นนั้นได้ ที่เชื่อ
กันว่าการศึกษาที่ดีย่อมมีราคาแพง การศึกษาที่ไม่ดีย่อมมีราคาถูก ดูจะไม่ถูก
ต้องตรงกับความเป็นจริง ที่จริงนั้นการศึกษาที่ไม่ดีมีราคาแพง เพราะความ
สูญเสียบ การศึกษาที่ดีให้ผลอย่างแท้จริงเป็นสิ่งที่มียาราคาถูกกว่า" ฉะนั้นผู้บริหาร
การศึกษาในระดับวิทยาลัยครูจึงควรพิจารณาและสนับสนุนให้มีการนำโลส-
ท์คัพกรณมาใช้ในวิทยาลัยครูให้มากที่สุดเท่าที่กำลังความสามารถของวิทยาลัย
จะจัดทำได้

วิทยาลัยครูจันทบุรีได้เริ่มก่อตั้งเมื่อวันที่ 15 มิถุนายน พ.ศ. 2515
โดยตั้งอยู่ในบริเวณสวนบ้านแก้วซึ่งเป็นเขตพระราชฐานของสมเด็จพระนางเจ้า
รำไพพรรณี พระบรมราชินีในรัชกาลที่ 7 (อยู่ในเขตตำบลท่าช้าง อำเภอเมือง
จังหวัดจันทบุรี) ทั้งนี้เพื่อความก้าวหน้าทางการศึกษาของจังหวัดจันทบุรี ระยอง
และตราด วิทยาลัยครูจันทบุรีมีนโยบายในการผลิตครูที่มีคุณภาพ โดยพิจารณา
ถึงความต้องการของภูมิภาคแห่งนี้ วิทยาลัยมุ่งหมายให้นักศึกษาที่จบออกไปมี
ความสามารถในการสอนและในการเป็นผู้นำท้องถิ่น นอกจากนี้วิทยาลัยยังมี
นโยบายที่จะเป็นศูนย์กลางทางวิชาการ และการให้บริการต่าง ๆ แก่ชุมชนชน
ด้วย⁵ นโยบายประการหลังนี้ตรงกับนโยบายใหม่ของกรมการฝึกหัดครู ในอันที่

⁴จรรยา วงศ์สายัณห์ อธิบดีกรมวิชาการ "เทคโนโลยีทางการศึกษา"
วารสารวิสามัญศึกษา ปีที่ 8 ฉบับที่ 12 ธันวาคม 2514 หน้า 22

⁵คู่มือนักศึกษาวิทยาลัยครูจันทบุรี พ.ศ. 2517

จะเปลี่ยนวิทยาลัยครูให้เป็นวิทยาลัยชุมชน⁶ ฉะนั้นบทบาทของวิทยาลัยครูก็จะทวีความสำคัญขึ้นเรื่อย ๆ บทบาทเหล่านี้จะดำเนินไปได้ดีมากน้อยเพียงใดนั้นย่อมขึ้นอยู่กับ ผู้บริหาร นักวิชาการ และวิธีการซึ่งจะต้องนำโสตทัศนูปกรณ์ประเภทต่าง ๆ เขามาใช้

เมื่อวงการศึกษาก้าวไปยอมรับว่า โสตทัศนูปกรณ์เป็นสิ่งที่มีความต้องการศึกษาทุกระดับ วิทยาลัยครูจันทบุรีจึงควรดำเนินการจัดตั้งศูนย์โสตทัศนศึกษาเพื่อเป็นแหล่งกลางในการให้บริการ จัดหา ผลิต ควบคุมและบริหารงานด้านโสตทัศนศึกษา นอกจากจะให้บริการในวิทยาลัยแล้ว ยังจะเป็นประโยชน์ต่อชุมชนชน โดยการจัดรายการวิทยุเพื่อการศึกษา แจกข่าวสารทางวิชาการ จัดนิทรรศการ อภิปราย สาริต และให้การฝึกอบรมเป็นครั้งคราว ผู้วิจัยเชื่อว่าศูนย์โสตทัศนศึกษาของวิทยาลัยครูจันทบุรีจะช่วยพัฒนาการศึกษาในภูมิภาคนี้ได้ดียิ่ง

1.2 การสำรวจการวิจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องของ

ได้มีผู้ทำการวิจัยเกี่ยวกับโครงการจัดตั้งศูนย์โสตทัศนศึกษาไว้หลายท่าน และยังมีงานวิจัยอีกมากที่เกี่ยวข้องกับศูนย์โสตทัศนศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศ

งานวิจัยต่างประเทศ

⁷ คณะกรรมการดำเนินงานศูนย์โสตทัศนศึกษาแห่งมลรัฐแคลิฟอร์เนีย

⁶ กรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ, "การฝึกหัดครูกับการรับใช้สังคม", เอกสารการประชุมทางวิชาการ (3-7 ก.พ. 2518)

⁷ Fred Harcleroad, and William Allen, Audio-Visual Administration (IOWA, WMC. Brown, 1951) p. 16-20.

ได้ให้แนวคิดสำหรับการจัดตั้งหน่วยงานโสตทัศนศึกษาไว้ดังนี้

1. หน่วยงานโสตทัศนศึกษา ต้องระบุหน้าที่หลักไว้อย่างชัดเจน และหน้าที่นั้นต้องส่งเสริมหลักสูตร
 2. อาคารสถานที่ของหน่วยงานโสตทัศนศึกษาต้องมีเนื้อที่สำหรับเจ้าหน้าที่ทำงาน สถานที่เก็บรักษาและการจ่ายรับ ห้องทดลองเครื่องฉายและเครื่องเสียง สถานที่สำหรับการผลิตและการซ่อมแซม
 3. ควรตั้งงบประมาณในการใช้จ่ายแต่ละปีไว้อย่างรัดกุม
 4. บุคลากรควรประกอบด้วยผู้รับประกาศนียบัตรหรือปริญญาบัตรทางโสตทัศนศึกษา และทางสายวิชาอื่น ๆ
 5. การดำเนินงานด้านเทคนิค ได้แก่ การเลือกซื้อ การจัดแบ่งหมวดหมู่ การเก็บรักษา การบริการนำส่งและรับกลับ
 6. ควรพิจารณาระบบการบริหารงานว่าควรเป็นแบบกระจายอำนาจ (decentralization) หรือแบบการรวมอำนาจ (centralization)
 7. ควรมีการประชาสัมพันธ์ เพื่อความเข้าใจอันดีระหว่างหน่วยงานโสตทัศนศึกษาและผู้ใช้บริการ
- จากการเปรียบเทียบการวิจัยของ ดีน เอฟ. แมค คลัสกี (Dean F. Mc Clusky)⁸, เวสลีย์ ซี ไมร์เฮนรี่ (Wesley C. Meierhenry)⁹ สมาคม

⁸ Dean F. Mc Clusky, Administration of Audio-Visual Teaching Material in Universities., (Los Angeles: Visual Instruction Committee, University of California, 1951.)

⁹ Wesley C. Meierhenry, Enriching the Curriculum Through Motion Pictures. (Lincon Nebraska : University of Nebraska Press, 1952)

อาจารย์ใหญ่โรงเรียนประถมศึกษาในรัฐนิวยอร์ก (New York State Association of Elementary School Principals)¹⁰ และวิทยาลัยครูในรัฐอิลลินอยส์ตะวันตก (Western Illinois State Teacher College)¹¹ ได้ให้โครงสร้างด้านบริหารและการบริการทางโสตทัศนศึกษาในวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยต่าง ๆ โดยสรุปผลการวิเคราะห์จากการศึกษาและรายงานเกี่ยวกับโปรแกรมโสตทัศนศึกษาในสถาบันฝึกหัดครูหลายฉบับ ซึ่งสรุปได้ว่า วิทยาลัยและมหาวิทยาลัยทุกแห่งควรมี

1. สถานที่ตั้งศูนย์โสตทัศนศึกษา
2. ผู้อำนวยการศูนย์ที่ได้รับการศึกษาและฝึกอบรมทางนี้โดยเฉพาะ จึงมีความสามารถในการบริหารงานและให้คำปรึกษา
3. คณะกรรมการดำเนินงานอย่างเพียงพอ สำหรับการสอนและการบริการตามความต้องการของสถาบัน
4. ควรมีปรัชญาที่จะให้บริการทางโสตทัศนศึกษาแก่ทุกภาควิชา

¹⁰ New York State Association of Elementary School Principals, Audio-Visual Programs of New York State Teachers Colleges (New York State Association of Elementary School Principals, December 1, 1950)

¹¹ Western Illinois State Teachers College, The Functions of an Audio-Visual Department in Teacher-Education Instruction Institution. Western Illinois State Teachers College Bulletin, Vol XXVI No 4 Macomb (Illinois : The College, 1946)

ในปี ค.ศ. 1952 สมาชิกสมาคมโสตทัศนศึกษาแห่งรัฐออเรกอน¹²
ได้พยายามแยกแยะหน้าที่ของหัวหน้าศูนย์วัสดุการศึกษา (Instructional
Materials Center) ไว้ดังนี้

1. งานด้านบริหาร คือการรวบรวมวัสดุอุปกรณ์ทั้งหมดไว้ในศูนย์
เพื่อให้บริการแก่คณะต่าง ๆ การจัดการบริหาร การดำเนินงาน
การเลือกซื้อวัสดุอุปกรณ์ใหม่ ๆ ตลอดจนรายงานสถิติการใช้
เครื่องมือ และวัสดุของอาจารย์และนักศึกษา
2. งานด้านประชุมอบรม คือช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ฝ่ายโสตทัศนศึกษา
ของคณะต่าง ๆ ให้การอบรมแก่คณาจารย์ให้รู้จักใช้และผลิต
โสตทัศนอุปกรณ์ และรู้จักใช้แหล่งวิทยาการในชุมชน
3. งานด้านให้คำปรึกษาหารือ คือเป็นที่ปรึกษาของผู้บริหารในด้าน
การออกแบบอาคารใหม่ งานร่างหลักสูตร และการเลือกใช้
โสตทัศนอุปกรณ์
4. งานด้านเทคนิค ได้แก่การบำรุงรักษา ซ่อมแซมและผลิตโสต-
ทัศนอุปกรณ์

¹²
Oregon Audio-Visual Association, Recommended Minimum
Standards for Instructional Materials Programs in Oregon Public Schools.
May 1952. P. 2-3 (Mimeographed.)

ในปีเดียวกัน แคลเรนซ์ เอช เคิร์ท (Clarence H. Kurth)¹³ ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับโปรแกรมโสตทัศนศึกษาของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย ในแถบตะวันตกกลาง เพื่อศึกษาความต้องการด้านโสตทัศนศึกษา และหา ลักษณะโครงการโสตทัศนศึกษา ตามความต้องการของคณะศึกษาศาสตร์และ สถาบันฝึกหัดครู ผลการวิจัยปรากฏว่า

1. การบริหารงานโสตทัศนศึกษาของมหาวิทยาลัยแยกเป็นเอกเทศ
2. ศูนย์โสตทัศนศึกษาให้บริการทั้งภายในมหาวิทยาลัย และชุมชน
3. โสตทัศนอุปกรณ์เกือบไว้ที่ศูนย์โสตทัศนศึกษาแห่งเดียว แต่ยังไม่ พอกับความต้องการ
4. บุคลากรของศูนย์ประกอบด้วย นักโสตทัศนศึกษา ช่างเทคนิค และเสมียน
5. นอกจากมหาวิทยาลัยจะจัดงบประมาณให้โดยตรงแล้ว ทางศูนย์ ยังมีรายได้จากผู้เช่าฟิล์มภาพยนตร์และโสตทัศนอุปกรณ์ของ มหาวิทยาลัย
6. ในแต่ละอาคารมีเจ้าหน้าที่คอยให้บริการด้านโสตทัศนอุปกรณ์ ประเภทเครื่องฉาย
7. ศูนย์โสตทัศนศึกษาควรมีห้องฉายอย่างน้อยหนึ่งห้อง
8. อาจารย์ส่วนมากต้องการให้มีการจัดอบรมทางด้านโสตทัศนศึกษา

¹³ Clarence H. Kurth, "A Survey of Audio-Visual Programs in School of Education of Selected Midwestern Universities" Thesis Abstract Series, (No 3; Indiana : School of Education, Indiana University, 1952) pp. 73-9.

แต่ทางศูนย์โสตทัศนศึกษาฯ ยังไม่มีโปรแกรมการฝึกอบรม

9. สถาบันทุกแห่งมีบริการให้ยืมโสตทัศนอุปกรณ์
10. อาจารย์ทุกคนใช้โสตทัศนอุปกรณ์ประกอบการสอนอย่างน้อย
หนึ่งอย่าง ส่วนโสตทัศนอุปกรณ์ประเภทเครื่องฉายมีผู้ใช้
ประมาณร้อยละห้าสิบ

โซเฟีย โลซาน พรูเดนเซียโด (Sofia Lozano Prudenciado)¹⁴
ได้วิจัยเกี่ยวกับ "การจัดเสนอโปรแกรมโสตทัศนศึกษาสำหรับวิทยาลัยครูฟิลิปปินส์"
เพื่อเสนอแนะโครงการโสตทัศนศึกษาที่ดี ซึ่งสามารถจัดได้โดยพิจารณาถึง
พื้นฐานของแหล่งอุปกรณ์ และความต้องการของวิทยาลัยครูในฟิลิปปินส์ ผลการ
วิจัยปรากฏว่า

1. อาจารย์บางท่านเห็นความสำคัญของโสตทัศนอุปกรณ์ แต่มีอาจารย์
อีกไม่น้อยที่ไม่สนใจและไม่เห็นความสำคัญ
2. หน่วยโสตทัศนศึกษาเป็นหน่วยงานที่สังกัดฝ่ายวิชาการ
3. งบประมาณด้านโสตทัศนอุปกรณ์ยังไม่แน่นอน และไม่เพียงพอ
4. การบริหารโครงการยังไม่มีระเบียบที่ดีพอ ยังไม่มีฝ่ายผลิต
การเก็บรักษาและบริการอุปกรณ์ยังไม่ดีพอ นอกจากนี้ยังขาด
การประเมินผลและการวิจัย

¹⁴ Sofia Lozano Prudenciado, "A Proposed Audio-Visual Program
for the Philippines Normal College, "Thesis Abstract Series, 1955-1956,
No 7 Indiana : Indiana University, 1956. pp. 239-244

5. มีการอบรมด้านโสตทัศนศึกษาจนประจำการ แต่ระหว่างประจำการไม่มีการให้ความรู้ในด้านนี้
6. วิทยาลัยเหล่านี้ต้องการศูนย์โสตทัศนศึกษา ที่มีงบประมาณและบุคลากรอย่างเพียงพอ มีเครื่องอำนวยความสะดวกและวัสดุอุปกรณ์พร้อม ตลอดจนมีการให้ความรู้ทางโสตทัศนศึกษาแก่อาจารย์มากยิ่งขึ้น

ในปี ค.ศ. 1956 โอซีส์ เอ เดล โรซาริโอ (Oseas A. Del Rosario)¹⁵ ได้วิจัยเกี่ยวกับโปรแกรมโสตทัศนศึกษาสำหรับโรงเรียนและวิทยาลัยในประเทศฟิลิปปินส์ เพื่อสำรวจวิเคราะห์และจัดตั้งหน่วยโสตทัศนศึกษาที่มีประสิทธิภาพในโรงเรียนและวิทยาลัยในประเทศฟิลิปปินส์ จากการวิจัยพบว่า

1. งานโสตทัศนศึกษากำลังขยายตัวไปทั่วประเทศ
2. งานโสตทัศนศึกษาจะประสบผลดีก็ต่อเมื่อมีการประสานงานที่ดีกับภาควิชาอื่น
3. หัวหน้าหน่วยโสตทัศนศึกษาควรเป็นนักการศึกษา และมีความรู้ในด้านการบริหาร การนิเทศ การร่างหลักสูตรเท่า ๆ กับความรู้ทางด้านโสตทัศนศึกษา
4. การบริหารงานโสตทัศนศึกษาควรเป็นแบบกระจายอำนาจ

¹⁵ Oseas A. Del Rosario, A Proposed Audio-Visual Program for Schools and Colleges in the Philippines, A doctoral dissertation in Education, (Indiana University, 1956) pp. 105-112.

5. การบริการนโสตทัศนศึกษาควรปรึกษากับคณะกรรมการและสภาวิทยาลัย
6. หน้าที่หลักของศูนย์โสตทัศนศึกษาได้แก่ การฝึกอบรมครู
ประจำการ การวิจัย การบริการและการผลิตโสตทัศนวัสดุ
อุปกรณ์ รวมทั้งการประชาสัมพันธ์
7. ควรได้รับเงินอุดหนุนอย่างเพียงพอจากรัฐบาล

ในปี ค.ศ. 1964 ชาร์ลส์ เอฟ ชุลเลอร์ (Charles F. Schuller
เฮนรี เจ สเคลลี (Henry J. Skelly) และ โด널ด์ สก็อตต์
(Donald Scott)¹⁶ ได้วิจัยเกี่ยวกับสถานะและความต้องการโสตทัศนอุปกรณ์
ในรัฐฮาวาย ผู้ทำการวิจัยเสนอแนะว่า

1. ควรจัดให้มีผู้อำนวยการทางโสตทัศนศึกษาของรัฐ
2. ควรตั้งศูนย์โสตทัศนศึกษาตามท้องถิ่นต่าง ๆ เพื่อให้บริการแก่
สถานศึกษา
3. ควรปรับปรุงให้มีเครื่องอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการคุมแสง
ในห้องเรียน
4. ควรสนับสนุนให้อาจารย์ผู้สอนได้รับความรู้เกี่ยวกับสื่อมวลชน
ใหม่ ๆ โดยเชิญผู้เชี่ยวชาญทางโสตทัศนศึกษาจากมหาวิทยาลัย
เป็นวิทยากร

16

Charles F. Schuller, Henry J. Skelly, and Donald Scott
"Survey of Audio-Visual Education in Hawaii Its Status and Need"
A-V Communication Review, Vol 12 No 1 Spring 1964, pp. 125-126

5. ควรจัดสรรงบประมาณเพิ่มขึ้น
6. ควรพัฒนาโครงการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาให้มากขึ้น

อีริคสัน (Erickson)¹⁷ ได้วางโครงการหน่วยโสตทัศนศึกษา

ไว้ดังนี้

1. การจัดตั้งหน่วยโสตทัศนศึกษาเพื่ออำนวยความสะดวก ในด้านการใช้โสตทัศนอุปกรณ์แก่ครู การบริการต่าง ๆ ต้องให้ศูนย์โสตทัศนศึกษาเป็นผู้นำดำเนินงาน
2. ผู้บริหารงานโสตทัศนศึกษาต้องรับผิดชอบในการตั้งคณะกรรมการงานของศูนย์โสตทัศนศึกษา ประกอบด้วยผู้อำนวยการซึ่งมีคุณสมบัติและความสามารถที่จะดำเนินงาน และให้บริการทางด้านโสตทัศนศึกษาแก่อาจารย์ที่มหาวิทยาลัย
3. หน้าที่ของหัวหน้าหรือผู้อำนวยการศูนย์โสตทัศนศึกษา ประกอบด้วย
 - 3.1 ให้คำแนะนำและกำหนดนโยบายในการบริหารงาน
 - 3.2 วางโครงการระยะยาวเกี่ยวกับการจัดหาโสต-ทัศนอุปกรณ์

17

Carlton W. H. Erickson, Administering Audio-Visual Services,
(New York : Macmillan, 1959) pp. 13-14.

- 3.3 วางมาตรการในการใช้สื่อทัศนูปกรณ์
- 3.4 ดำเนินการอบรมครูประจำการ
- 3.5 ดำรงสัมพันธ์ภาพกับอาจารย์นิเทศก์ อาจารย์ใหญ่ และกรรมการร่างหลักสูตร
- 3.6 จัดทำงบประมาณเป็นโครงการระยะยาว
- 3.7 จัดดำเนินงานประชาสัมพันธ์
- 3.8 ประเมินผลการบริหารงานอย่างสม่ำเสมอ

4. ด้านการเงิน

- 4.1 ค่าใช้จ่ายในการบริหารงานสื่อทัศนศึกษาให้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการสอนทั้งหมด
- 4.2 รับผิดชอบในการใช้จ่ายเงินของศูนย์
- 4.3 ขอความสนับสนุนด้านการเงินจากสมาคมการศึกษา
- 4.4 คิดค่าใช้จ่ายต่อหัวของนักเรียนทั้งหมด
- 4.5 หาค่าตัวเฉลี่ยปานกลางของการใช้จ่ายในรอบ 10 ปีที่ผ่านมา

ในปี ค.ศ. 1957 โมริส บี แคมป์ (Maurice B. Camp)¹⁸ ได้ศึกษาองค์ประกอบของการใช้สื่อทัศนูปกรณ์ของครู เพื่อศึกษาว่าอะไรเป็นปัจจัย

18
Maurice B. Camp, "Some factors Related to the Utilization of Audio-Visual Materials, with Suggestions for Teacher Preparation in this Area" Dissertation Abstracts, 18: 155, 1958.

สำคัญในการใช้สื่อทัศนูปกรณ์ของครู จากการวิจัยพบว่า

1. การใช้สื่อทัศนูปกรณ์ของครูกับระดับความรู้ในการใช้สื่อทัศนูปกรณ์มีความสัมพันธ์กันคือ ครูที่มีความรู้เกี่ยวกับสื่อทัศนูปกรณ์มาก จะใช้สื่อทัศนูปกรณ์มาก
2. ครูส่วนมากมีความเห็นว่า การใช้สื่อทัศนูปกรณ์ในสมัยที่เป็นนักเรียนฝึกหัดครูมีอิทธิพลต่อการใช้ในขณะที่เป็นครู
3. ผู้บริหารและครูเชื่อว่า วิชาสื่อทัศนศึกษาเบื้องต้นมีความจำเป็นและควรบังคับให้ครูทุกคนเรียน
4. โดยทั่วไปแล้วสื่อทัศนูปกรณ์ในโรงเรียนยังมีไม่เพียงพอ

ในปี ค.ศ. 1965 โทมัส อัลเลน คลินตัน (Thomas Allan Clinton) ¹⁹ ได้ศึกษาปัญหาครูใหม่ในรัฐแท็กซัสเพื่อศึกษาปัญหาต่างๆ ของครูใหม่ ผลการวิจัยพบว่าครูใหม่มีปัญหาเกี่ยวกับอุปกรณ์การสอนดังนี้

1. มีความลำบากใจในการใช้สื่อทัศนูปกรณ์
2. มีปัญหาในการใช้สื่อทัศนูปกรณ์ให้เหมาะสมกับระดับความสามารถของนักเรียน

19

Thomas Allan Clinton, "A Study of Problem Encountered by One Hundred Graduated of East State University and The Functional Relationship Between these Problems and the Teacher Education Program", Dissertation Abstracts, 27 : 1683A, No 6, 1966.

3. ไม่มีเวลาเตรียมอุปกรณ์เพียงพอ
4. ไม่มีที่เก็บอุปกรณ์
5. หาแหล่งวัสดุที่ดีลำบาก

ในปี ค.ศ. 1965 ในรัฐอลาสกา ภาคตะวันออกเฉียงใต้²⁰ ได้จัดทำโครงการจัดตั้งศูนย์โสตทัศนศึกษา ผลการจัดโครงการตั้งศูนย์โสตทัศนศึกษา สรุปได้ดังนี้

1. ควรจัดตั้งศูนย์โสตทัศนศึกษา ในบริเวณที่เป็นส่วนกลางของโรงเรียน และมีเนื้อที่กว้างขวางเพื่อเก็บเครื่องมือและวัสดุโสตทัศนศึกษา
2. หน้าที่ของศูนย์โสตทัศนศึกษา
 - 2.1 มีหน้าที่จัดกล่องบรรจุวัสดุทัศนอุปกรณ์ เพื่อส่งไปตามโรงเรียนต่าง ๆ
 - 2.2 จัดห้องสมุดให้มีหนังสือทุกสาขาวิชาการและจัดหาวัสดุทัศนอุปกรณ์เพื่อให้บริการแก่ครูมากขึ้น
 - 2.3 จัดทำหน่วยโสตทัศนศึกษาเคลื่อนที่
 - 2.4 ซ่อมแซมบำรุง ทดลองใช้ ตัดต่อฟิล์มภาพยนตร์และการบันทึกเสียง

ในปี ค.ศ. 1967 โรเบิร์ต ซี ไวส์แมน (Robert C. Wiseman) ²¹
แห่ง Eastern Illinois University ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับงานของผู้
บริหารคณบดีโสตทัศนศึกษา เพื่อศึกษากิจกรรมประจำของผู้บริหารโสตทัศนศึกษา
และทัศนคติของเขาต่อกิจกรรมเหล่านั้น ผลการวิจัยปรากฏว่า

1. งานส่วนใหญ่ของคณบดีโสตทัศนศึกษามักเกี่ยวข้องกับหน้าที่
การบริหารส่วนงานอื่น ๆ ก็เป็นหน้าที่ของแต่ละบุคคล ซึ่ง
ไม่เกี่ยวข้องกับงานบริหาร งานที่สำคัญรองลงมาตามลำดับคือ
การให้คำปรึกษา งานผลิต และงานदानเสมียน
2. ผู้บริหารคณบดีมีความเห็นว่าหน่วยงานในฝ่ายบริหาร การผลิต
การเลือกโสตทัศนอุปกรณ์และการประเมินค่า ควรจัดให้เป็น
หมวดหมู่ การบริหารงานดานการศึกษาคววคู้ไปกับการบริการ
การผลิตเป็นสิ่งที่มีความมากที่สุด

ในปี ค.ศ. 1970 ยอร์ช เนลสัน ทอร์รี่ (George Nelson Torry) ²²
ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การวิเคราะห์บทบาทของผู้อำนวยการคณบดีโสตทัศนศึกษา

²¹ "The AV Director's Job is Studied", Audio-Visual Instruction
Vol. 12, No. 6 (June-July, 1967) p. 640.

²² George Nelson Torry, "An Analysis of the Role of AV Directors
in American Colleges and Universities" Dissertation Abstracts
International. Vol. 31, No. 8 (August 1970), p. 570-A.

วิทยาลัยและมหาวิทยาลัยของอเมริกา" เพื่อศึกษาลักษณะที่น่าเชื่อถือของ
ผู้อำนวยการ การวิเคราะห์ การเตรียมงานทางวิชาการและหน้าที่ที่กระทำ
ทักษะการใช้โลตท์คัมปรด และศึกษาว่าได้มีการเตรียมตัวที่ดีก่อนการบริหาร
หรือไม่ และมีเกณฑ์ในการตัดสินใจเช่นไร ผลการวิจัยปรากฏว่า

1. ผู้อำนวยการคณบดีโลตท์คัมปรดส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุระหว่าง
36-40 ปี ได้รับการศึกษาชั้นปริญญาโทและมีตำแหน่งเป็นผู้ช่วย
ศาสตราจารย์ ทำงาน 31-40 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ได้รับเงิน=
เดือน เดือนละ 11,000-12,999 ดอลลาร์
2. ผู้อำนวยการคณบดีส่วนใหญ่มีพื้นฐานทางวิชาการต่างกัน
3. ผู้อำนวยการคณบดีใช้เวลา 36% ในการบริหาร 8% ในการ
บริการ
4. 75% ของผู้อำนวยการคณบดี สอนวิชาโลตท์คัมปรด
5. ผู้อำนวยการคณบดีต้องการมีส่วนร่วมกับนักศึกษาในด้านการวิจัย
ทางโลตท์คัมปรด และมีส่วนช่วยในการจัดการสอนเป็นกลุ่ม
โดยเสนอแนะโครงการทางโลตท์คัมปรด
6. หน้าที่ของผู้อำนวยการคณบดีในด้านการบริการ เป็นผู้มีส่วนร่วม
และผู้นำในการประชุม พร้อม ๆ กับปฏิบัติงานไปด้วย
7. ก่อนการบริการควรปรึกษาหารือกัน หน้าที่ด้านเสมียน งานบริการ
การรับส่ง ต้องมีการเตรียมตัวอย่างดีที่สุด
8. ผู้อำนวยการคณบดีส่วนใหญ่มีความชำนาญในการใช้เครื่องฉาย และ
การผลิตวัสดุต่าง ๆ

9. ผู้อำนวยการศูนย์ยังขาดความรู้ทั่ว ๆ ไปในด้านเครื่องมือเกี่ยวกับโทรทัศน์และการใช้ โดยนำไปใช้ควบคู่กับเครื่องมือการบันทึกและคอมพิวเตอร์

ในปี ค.ศ. 1971 เอลวิส ฮิวส์ อาร์เทอร์บิวรี่ (Elvis Hugh Arterbury)²³ ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการใช้สื่อทัศนูปกรณ์ของครู ซึ่งจัดโดย Regional Education Services Center ในรัฐเท็กซัส โดยมีวัตถุประสงค์ในการวิจัย เพื่อศึกษาว่าครูได้ใช้ศูนย์บริการหรือไม่ และศึกษาสาเหตุที่อาจเป็นอุปสรรคต่อการใช้ ผลการวิจัยปรากฏว่า

1. ยังมีบริการแก่ครูนานเท่าไร ครูก็ใช้บริการสื่อทัศนูปกรณ์มากขึ้นเท่านั้น
2. ครูที่สอนวิชาเฉพาะ และครูประถมใช้บริการที่จัดขึ้นโดย The Education Services Center มากกว่า Junior High School และ High School Teachers
3. ครูสังคมศึกษามีแนวโน้มในการใช้บริการบ่อยครั้งที่สุด ขณะที่ครูสอนคณิตศาสตร์ มีแนวโน้มในการใช้น้อยครั้ง
4. ครูที่ได้รับการฝึกอบรมการใช้สื่อทัศนูปกรณ์ จะใช้สื่อทัศนูปกรณ์ประกอบการสอนมากกว่าครูที่ไม่ได้รับการฝึกอบรม

23

Elvis Hugh Arterbury, "Teacher Utilization of Media Services Provided by the Regional Education Service Centers in Texas" Dissertation Abstracts International, Vol. 32 No. 3 (March 1972), pp. 4825-A-4826-A

5. การรับส่งโลตท์คัพกรณที่เชียงใหม่ เป็นอุปสรรคต่อการใช้
โลตท์คัพกรณ

งานวิจัยในประเทศ

ในปี พ.ศ. 2512 นายธีรกุล ศรีจันทพงศ์²⁴ ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการจัดตั้งศูนย์โลตท์คัพกรณของมหาวิทยาลัยขอนแก่น เพื่อเสนอแนะโครงการดำเนินงานด้านบริหารและหน้าที่ของศูนย์โลตท์คัพกรณตามความต้องการของอาจารย์มหาวิทยาลัยขอนแก่น เพื่อเสนอแนะผังของอาคารสถานที่ พื้นที่และโลตท์คัพกรณตามโครงการ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. มหาวิทยาลัยขอนแก่นมีโลตท์คัพกรณอยู่บ้างแล้ว
2. อาจารย์ส่วนมากมีความต้องการโลตท์คัพกรณประเภทหุ่นจำลอง และเครื่องมือที่ใช้สำหรับการทดลอง สำริด โลตท์คัพกรณ ที่ต้องการรองลงมาคือ เครื่องอัดสำเนา หอกระจาย โทรทัศน์ วงจรปิด และเทปโทรทัศน์ ส่วนภาพยนตร์ 8 ม.ม. และฟิล์มลึฟ มีความจำเป็นน้อย
3. การบริหารงานโลตท์คัพกรณของมหาวิทยาลัยขอนแก่นยังขาดระเบียบ ผู้นำ และยังไม่มียุทธศาสตร์ที่เป็นส่วนกลาง ทำให้เกิดปัญหาในด้านบริการ

²⁴ธีรกุล ศรีจันทพงศ์, "โครงการจัดตั้งศูนย์โลตท์คัพกรณของมหาวิทยาลัยขอนแก่น", วิทยานิพนธ์ แผนกวิชาโลตท์คัพกรณ, บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ปีการศึกษา 2511.

และได้เสนอแนะให้จัดตั้งศูนย์โสตทัศนศึกษาเป็นส่วนกลางเทียบเท่ากอง ขึ้นต่อสำนักงานอธิการบดี

นางสาว ปราณี นนทมาศ²⁵ ได้วิจัยเกี่ยวกับศูนย์โสตทัศนศึกษาของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เมื่อปี พ.ศ. 2513 เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการทางโสตทัศนศึกษาของอาจารย์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เพื่อนำผลการวิจัยมาใช้ในการปรับปรุงแก้ไข และวางแนวสำหรับการจัดตั้งศูนย์โสตทัศนศึกษาของมหาวิทยาลัย

ผลการวิจัยปรากฏว่า มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ยังขาดแคลนโสตทัศนอุปกรณ์เป็นจำนวนมาก อาจารย์ต้องการใช้ non-projected materials ในอัตราค่อนข้างสูง อาจารย์ส่วนมากต้องการใช้บริการและกิจกรรมต่างๆ จากหน่วยงานโสตทัศนศึกษา และมีความเห็นว่าควรจัดตั้งศูนย์โสตทัศนศึกษาทั้งที่ปัตตานีและหาดใหญ่ โดยให้เป็นหน่วยงานอิสระ ปัญหาที่ประสบได้แก่การขาดแคลนอุปกรณ์ งบประมาณ และอัตราค่าจ้างคน

ในปีเดียวกัน นายวิเชียร นิตยะกุล²⁶ ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับศูนย์โสตทัศนศึกษาของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เพื่อสำรวจวิเคราะห์สำหรับดำเนินการ

²⁵ปราณี นนทมาศ, "ศูนย์โสตทัศนศึกษาของมหาวิทยาลัย : โครงการจัดตั้งศูนย์โสตทัศนศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์", วิทยานิพนธ์, แผนกวิชาโสตทัศนศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ปีการศึกษา 2513

²⁶วิเชียร นิตยะกุล, "ศูนย์โสตทัศนศึกษาของมหาวิทยาลัย : โครงการจัดตั้งศูนย์โสตทัศนศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่". วิทยานิพนธ์, แผนกวิชาโสตทัศนศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ปีการศึกษา 2513.

จัดตั้งศูนย์โสตทัศนศึกษาของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในด้านหน้าที่การบริการ เครื่องมือและวัสดุ เพื่อศึกษาเกี่ยวกับทัศนคติ ความคิดเห็นและปัญหาการไป บริการโสตทัศนูปกรณ์ ผลการวิจัยปรากฏว่า

1. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่มีโสตทัศนูปกรณ์ใช้ในการบรรยาย และการผลิตจำนวนมาก
2. อาจารย์ส่วนมากมีประสบการณ์เกี่ยวกับโสตทัศนศึกษาน้อย
3. อาจารย์ชอบใช้โสตทัศนูปกรณ์เป็นบางครั้ง
4. อาจารย์ส่วนมากมีความเห็นว่าควรมีศูนย์โสตทัศนศึกษา เป็นส่วนกลาง และอยู่ร่วมกับห้องสมุด
5. อาจารย์ส่วนมากนิยมใช้โสตทัศนูปกรณ์ประเภทเครื่องขยายเสียง สไลด์ หอกระจาย แผนภูมิ ภาพฉาย แผนภาพ แผนสถิติ ภาพวาด เครื่องฉายเอกซาร์
6. อาจารย์ส่วนมากต้องการคำแนะนำการฝึกอบรมเกี่ยวกับโสตทัศนูปกรณ์

และได้เสนอแนะให้รวมงานห้องสมุดและศูนย์โสตทัศนศึกษาที่จะตั้งใหม่เข้าด้วยกัน เป็นศูนย์วัสดุการศึกษากลาง (I.M.C.) ขึ้นตรงต่อสำนักงานอธิการบดี เพื่อให้บริการด้านโสตทัศนูปกรณ์และวัสดุสิ่งตีพิมพ์ รวมทั้งการดำเนินการควบคุมศูนย์ วัสดุการศึกษาของคณะต่าง ๆ

ในปี พ.ศ. 2516 นายสมภพ โรจนพันธ์²⁷ ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับโครงการโลตทักคั่นศึกษาสำหรับสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ เพื่อศึกษาความต้องการ ทักษะ และความคิดเห็นของอาจารย์สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ซึ่งมีต่องานโลตทักคั่นศึกษา เพื่อศึกษาปัญหาการใช้โลตทักคั่นอุปกรณ์ในการสอนและการฝึกอบรมของอาจารย์ในสถาบัน เพื่อสำรวจวิเคราะห์และเสนอแนะโครงการสำหรับดำเนินการศูนย์โลตทักคั่นศึกษา ผลการวิจัยปรากฏว่า

1. อาจารย์ นักวิชาการ ร้อยละ 91.43 เห็นด้วยกับการจัดตั้งศูนย์โลตทักคั่นศึกษา
2. อาจารย์ นักวิชาการ มีความต้องการที่จะได้รับการแนะนำเกี่ยวกับการใช้โลตทักคั่นอุปกรณ์ประกอบการสอน เพราะอาจารย์ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ทางโลตทักคั่นศึกษาน้อย
3. อาจารย์ นักวิชาการประสบปัญหาในการใช้โลตทักคั่นอุปกรณ์ เพราะสภาพห้องเรียนไม่เหมาะสมต่อการใช้โลตทักคั่นอุปกรณ์ และโลตทักคั่นอุปกรณ์มีจำนวนจำกัด

และได้ขอเสนอแนะไว้ดังนี้

1. สถาบันควรสำรวจโลตทักคั่นอุปกรณ์ที่มีอยู่เพื่อขึ้นทะเบียน
2. สถาบันควรตั้งศูนย์โลตทักคั่นศึกษาขึ้นเป็นส่วนกลาง มีหน้าที่ให้

²⁷สมภพ โรจนพันธ์, "โครงการศูนย์โลตทักคั่นศึกษาสำหรับสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์", วิทยานิพนธ์, แผนกวิชาโลตทักคั่นศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ปีการศึกษา 2516.

บริการสื่อการเรียนการสอนสมัยใหม่แก่คณะ และสำนักงานต่าง ๆ
ตลอดจนหน่วยราชการภายนอก

3. ควรสำรวจความต้องการทางโสตทัศนูปกรณ์ของอาจารย์
อีกครั้งหนึ่ง หลังจากดำเนินการจัดตั้งศูนย์โสตทัศนศึกษาแล้ว

ในปีเดียวกัน นายสาวยุวบุช บวรสุขประชา²⁸ ได้ทำการวิจัย
เกี่ยวกับ "ปัญหาการบริหารงานศูนย์โสตทัศนศึกษาของวิทยาลัยครูในภาคกลาง"
เพื่อศึกษาปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับการบริหารงานศูนย์โสตทัศนศึกษาของวิทยาลัยครู
ในภาคกลางของประเทศไทย ในเรื่องเกี่ยวกับการบริหาร การจัดบุคลากร
การใช้โสตทัศนูปกรณ์ของอาจารย์ การบริการ การผลิต และงบประมาณ
สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. การดำเนินงานบริหารงานศูนย์โสตทัศนศึกษา มีปัญหาด้านการ
จัดเวลาอบรม และการฝึกหัดใช้โสตทัศนูปกรณ์ รวมทั้งการ
สร้างความสัมพันธ์กับชุมชนยังมีน้อย
2. ในการจัดเจ้าหน้าที่บริการและผลิตวัสดุกราฟิกยังมีไม่เพียงพอ
3. วิทยาลัยครูบางแห่งมีอาคารสถานที่ไม่เพียงพอ เช่น ไม่มีห้อง
ผลิตโสตทัศนูปกรณ์ ห้องฉายภาพยนตร์ ห้องสมุด โสตทัศนูปกรณ์
และห้องเรียนจำนวนมากยังไม่มีเครื่องอำนวยความสะดวก
สำหรับการใช้โสตทัศนูปกรณ์

²⁸ยุวบุช บวรสุขประชา, "ปัญหาการบริหารงานศูนย์โสตทัศนศึกษา
ของวิทยาลัยครูในภาคกลาง", วิทยานิพนธ์, แผนกวิชาโสตทัศนศึกษา,
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2516.

4. ปัญหาในการใช้โลตัทคัณุปกรณ

1. อาจารย์ส่วนใหญ่ใช้โลตัทคัณุปกรณประกอบการสอนน้อย
2. การบริการและการผลิตโลตัทคัณุปกรณยังจัดเตรียมไม่พอ และไม่สอดคล้องกับเนื้อหาในทุกวิชา

5. คัณยโลตัทคัณคัศษาบางแห่งมีงบประมาณไม่เพียงพอ

และได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ดังนี้

1. ควรเพิ่มช่างเทคนิคและช่างวาดเขียน ซึ่งมีความรู้ต่ำกว่าปริญญาตรี เพื่อช่วยงานบริการและผลิตโลตัทคัณุปกรณ
2. ลดชั่วโมงสอนของผู้บริหารคัณยโลตัทคัณคัศษา หรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้มีเวลาดำเนินงานด้านนี้ได้เต็มที่
3. ควรปรับปรุงห้องเรียนให้มีเครื่องอำนวยความสะดวกในการใช้โลตัทคัณุปกรณ

1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.3.1 วัตถุประสงค์โดยทั่วไป

- 1.3.1.1 เพื่อศึกษาสถานะของโลตัทคัณุปกรณในสถาบันการศึกษาระดับวิทยาลัยครู
- 1.3.1.2 เพื่อเสนอแนวความคิดทางเทคโนโลยีที่มีประโยชน์ต่อการศึกษาระดับวิทยาลัยครูให้นักบริหารได้พิจารณา
- 1.3.1.3 เพื่อหาข้อสังเกต อุปสรรค และปัญหาในการบริหารงานโลตัทคัณคัศษาของวิทยาลัยครู

1.3.2 วัตถุประสงค์เฉพาะ

- 1.3.2.1 เพื่อศึกษาความต้องการคณาจารย์โสตทัศนศึกษาของอาจารย์วิทยาลัยครูจันทบุรี
- 1.3.2.2 เพื่อศึกษาทัศนคติของอาจารย์ในวิทยาลัยครูจันทบุรีที่มีต่อการใช้โสตทัศนอุปกรณ์
- 1.3.2.3 เพื่อศึกษาปัญหาการใช้โสตทัศนอุปกรณ์ ของอาจารย์วิทยาลัยครูจันทบุรี
- 1.3.2.4 เพื่อสำรวจและวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการออกแบบโครงการคณาจารย์โสตทัศนศึกษาของวิทยาลัยครูจันทบุรี
- 1.3.2.5 เพื่อเสนอแนะโครงการดำเนินงานด้านหน้าที่และการบริหารงานของคณาจารย์โสตทัศนศึกษาตามความต้องการของอาจารย์วิทยาลัยครูจันทบุรี

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

- 1.4.1 การวิจัยครั้งนี้มุ่งสำรวจเฉพาะ ปัญหา ความต้องการและทัศนคติของอาจารย์และผู้บริหารงานของวิทยาลัยครูจันทบุรี ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในเทอมต้นของปีการศึกษา 2518 ทั้งนี้มิได้วิจัยเกี่ยวกับความต้องการของนักศึกษา และข้าราชการฝ่ายธุรการของวิทยาลัย
- 1.4.2 การดำเนินงานด้านการบริหารของวิทยาลัย ศึกษาจากการแบ่งส่วนราชการของวิทยาลัยครูจันทบุรี และจากการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการวิทยาลัยครูจันทบุรี
- 1.4.3 การดำเนินงานด้านโสตทัศนศึกษาของวิทยาลัยครูจันทบุรี ศึกษาจากฝ่ายบริการการศึกษา แผนกโสตทัศนศึกษา และ

ห้องปฏิบัติการภาษา .

- 1.4.4 ชนิดและจำนวนโสตทัศนอุปกรณ์ รวบรวมข้อมูลจากแผนก
พัสดุครุภัณฑ์วิทยาลัยครูจันทบุรี จากการสัมภาษณ์หัวหน้า
หมวดวิชา และอาจารย์ผู้มีหน้าที่ดูแลเครื่องมือโสตทัศนศึกษา
รวมทั้งจากการสำรวจด้วยตนเอง

ในอนาคตผู้วิจัย มีโครงการจะทำการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาความต้องการ
และทัศนคติของอาจารย์และนักศึกษาวิทยาลัยครูจันทบุรีอีก ภายหลังจากได้
ดำเนินการจัดตั้งศูนย์โสตทัศนศึกษาของวิทยาลัยครูจันทบุรีไประยะหนึ่งแล้ว

1.5 ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัยนี้

- 1.5.1 ช่วยให้การประสานงานภาพด้านโสตทัศนศึกษาของวิทยาลัยครู
จันทบุรี
- 1.5.2 ช่วยให้การตอบสนองและปัญหาเกี่ยวกับการใช้
โสตทัศนอุปกรณ์ในวิทยาลัยครูจันทบุรี
- 1.5.3 ผู้บริหารการศึกษาอาจนำผลการวิจัยมาพิจารณา เพื่อหาทาง
ปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดย
ใช้โสตทัศนอุปกรณ์
- 1.5.4 เป็นแนวทางในการจัดตั้งศูนย์โสตทัศนศึกษาของวิทยาลัยครู
จันทบุรี ซึ่งจะอำนวยความสะดวกอย่างมากแก่การศึกษาใน
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย

นอกจากนี้ยังเป็นแนวทางในการจัดตั้งศูนย์โสตทัศนศึกษาของวิทยาลัยครู

1.6 วิธีดำเนินการวิจัย

- 1.6.1 ศึกษาคนควาจากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- 1.6.2 ศึกษาความต้องการของวิทยาลัยครูจันทบุรีในด้านโสตทัศนูปกรณ์จากอาจารย์ในวิทยาลัยครูจันทบุรี
- 1.6.3 สํารวจโสตทัศนูปกรณ์ที่ใช้ในวิทยาลัยครูจันทบุรี
- 1.6.4 ศึกษาระบบการดำเนินงานด้านโสตทัศนศึกษา และการบริหารงานของวิทยาลัยครูจันทบุรี
- 1.6.5 ใช้แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ และการสังเกต
- 1.6.6 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
- 1.6.7 สรุปผลและเสนอแนะการออกแบบโครงการศูนย์โสตทัศนศึกษาสำหรับวิทยาลัยครูจันทบุรี

1.7 นิยามของคำต่าง ๆ

โสตทัศนูปกรณ์ หมายถึง อุปกรณ์การสอนต่าง ๆ ซึ่งอาจเป็นวัสดุ เครื่องมือหรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่ผู้สอนสามารถนำมาใช้ประกอบการเรียนการสอน ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพโดยผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้าของผู้เรียน

โสตทัศนศึกษา หมายถึง การศึกษาเกี่ยวกับโสตทัศนูปกรณ์ทุกด้านเพื่อหาทางนำโสตทัศนูปกรณ์มาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนการสอนมากที่สุด

ศูนย์โสตทัศนศึกษา หมายถึง หน่วยงานกลางซึ่งมีหน้าที่ในการดำเนินงานและบริการด้านโสตทัศนศึกษา แก่คณาจารย์และนักศึกษาของวิทยาลัย

เพื่อช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

การออกแบบโครงการศูนย์โสตทัศนศึกษา หมายถึง การศึกษา สํารวจ และวิเคราะห์ความต้องการทัศนคติของอาจารย์และผู้บริหารวิทยาลัยครูจันทบุรี เพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบและจัดตั้งศูนย์โสตทัศนศึกษาของวิทยาลัยครูจันทบุรี

อาจารย์ หมายถึง ผู้ทำการสอนประจำในวิทยาลัยครูจันทบุรี ใน เทอมต้นของปีการศึกษา 2518

ผู้บริหาร หมายถึง ผู้อำนวยการวิทยาลัยครูจันทบุรี

วิทยาลัย หมายถึง วิทยาลัยครูจันทบุรี

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย